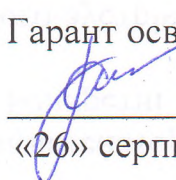

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра **Права** (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 І. Р. Шинкаренко
«26» серпня 2022 р.

СИЛАБУС З ОBOB'ЯЗKОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВІДНОСИН»
(КУРСОВА РОБОТА)

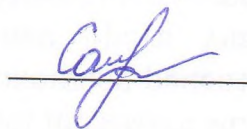
Другий (магістерський) рівень освіти

Силабус введено в дію 01.09.2022

Харків – 2022

Розробник:

кандидат юридичних наук

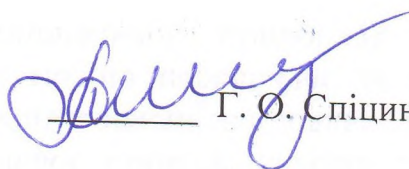
О.О. Савчук

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри права

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2022 р.

Завідувачка кафедри:

доктор юридичних наук, професор

Г. О. Спіцина

1. Загальна інформація про викладача

Савчук Олена Олександрівна, к.ю.н., o.savchuk@khai.edu

Сферу наукових інтересів становлять проблеми екологічного права, земельного права, природоресурсного права; конституційне право, господарське право.

2.Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна 2

Обсяг дисципліни: 2 кредити ЄКТС/60 годин, у тому числі аудиторних – 16 год., самостійної роботи здобувачів – 44 год.

Форма здобуття освіти – *денна / заочна*

Дисципліна обов'язкова

Види навчальної діяльності – *семінарські заняття*

Види контролю – *диференційований залік*

Мова викладання – *українська*

Пререквізити – *Господарське право, цивільне право*

Кореквізити – *господарське право*

3. Мета та завдання курсової роботи

Мета:

Підготовка професіоналів, які мають високу правову свідомість та правову культуру, володіють необхідними професійними знаннями та практичними навичками в галузі інноваційних відносин; приймати обґрунтовані та основані на діючому законодавстві рішення в рамках своєї майбутньої компетенції.

Завдання:

-дати студентам ґрунтовні знання з проблемних питань інноваційних відносин з урахуванням особливостей правового регулювання їх у сучасних умовах;

- сформувати у студентів уміння на практиці застосовувати здобуті знання у сфері інноваційних відносин;

- сформувати навички самостійної роботи, що уможливить безперервно поглиблювати, поповнювати й оновлювати знання в галузі інноваційного законодавства;

- сприяти формуванню правничого світогляду, правосвідомості, правової культури та правничого мислення

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК).

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК).

СК10. Знання і розуміння соціальної природи інноваційних відносин та їх правового регулювання.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1 Визначити переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 2 Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН 9 Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 13 Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН 21 Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 22 Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 23 Надавати консультацію щодо можливих засобів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Концептуальні питання інноваційної сфери

вступ

1. Передумови формування інноваційної сфери.
2. Історичні витoki розвитку інноваційного права.
3. Інноваційний процес та його послідовність.
4. Проблеми оновлення «нової економіки» у правовому полі.

Висновки

Тема 2. Поняття, предмет та система інноваційного права

вступ

1. Науково-правові концепції та методологія інноваційного права.
2. Поняття і сутність та зміст інноваційного права як галузі права, етапи його становлення.
3. Предмет, та особливості методу правового регулювання інноваційних відносин.
4. Предмет інноваційного права.
5. Принципи інноваційного права.

Висновки

Тема 3. Джерела інноваційного права

вступ

1. Поняття та особливості джерел інноваційного права, їх правова класифікація та система.
2. Міжнародно-правові акти як джерела інноваційного права.
3. Співвідношення національного і міжнародного законодавства та особливості їх застосування.

Висновки

Тема 4. Правове забезпечення інноваційних відносин

вступ

1. Поняття, сутність та зміст інноваційних відносин, їх класифікації.
2. Підстави виникнення, зміни та припинення інноваційних правовідносин.
3. Доктринальні підходи до визначення об'єктів та суб'єктів інноваційних правовідносин.

Висновки

Тема 5. Інноваційна система

вступ

1. Правове регулювання національної інноваційної системи.
2. Концепція національних інноваційних систем.
3. Поняття та учасники національної інноваційної системи.
4. Методологія національної інноваційної системи.
5. Особливості формування національної інноваційної системи.

Висновки

Тема 6. Інноваційна діяльність

вступ

1. Поняття інноваційної діяльності.
2. Суб'єкти інноваційної діяльності.
3. Автори (творці), правоволодільці і підприємці (інноватори) як основні суб'єкти інноваційного права.
4. Венчурний бізнес та його основні учасники.

Висновки

Тема 7. Проблеми визначення об'єктів інноваційної діяльності

вступ

1. Загальна характеристика, види та ознаки об'єктів інноваційної діяльності.
2. Складні об'єкти інноваційної діяльності та зміст прав на них.
3. Правова природа технології як об'єкта господарських відносин. Інформаційні технології як об'єкт інноваційних відносин.
4. Проблеми закріплення та передачі прав на комерційну таємницю.

Висновки

Тема 8. Правовий статус суб'єктів в інноваційній сфері

вступ

1. Правовий статус суб'єктів інноваційної діяльності в Україні.
2. Вищі навчальні заклади – законодавчі проблеми комерціалізації результатів наукових досліджень.
3. Особливості правового статусу та зміст технопарків.
4. Технополіси в Україні: законодавчі перспективи їх утворення.

Висновки

Тема 9. Державна інноваційна система

вступ

1. Поняття інноваційної системи.
 2. концепції визначення сутності державної інноваційної системи.
- Учасники національної інноваційної системи.

Висновки

Тема 10. Інноваційний процес

вступ

1. Наукові підходи до визначення інноваційного процесу.
2. Лінійна модель інноваційного процесу. Ринкова модель інноваційного процесу.
3. Ціннісна ланцюгова модель Клейн Розенберга.
4. Підсистема виробництва продукції та послуг.
5. Підсистема інноваційної інфраструктури.

Висновки

Тема 11. Інноваційна функція держави

вступ

1. Правове забезпечення інноваційної моделі національної економіки.
2. Основні функції держави, їх характеристика.
3. Інноваційний спосіб господарювання.
4. Концепція «інноваційної епохи економічного розвитку».

Висновки

Тема 12. Правове регулювання інновацій

вступ

1. Наукові підходи до визначення поняття інновацій.
2. Сутність, ознаки і класифікація інновацій.
3. Об'єкти інновацій.
4. Інновації в різних сферах людської діяльності. Інновації у науково-технічній сфері. Інновації у виробництві. Інновації в інформаційній сфері. Інновації у сфері торгівлі і послуг. Інновації у сфері творчості і шоу-бізнесу.

Висновки

Тема 13. Договірні форми передачі інноваційних об'єктів

вступ

1. Договори інноваційного характеру та їх види.
2. Договір на створення (передачу) інноваційного продукту.
3. Господарсько-договірне забезпечення маркетингу в інноваційній сфері
4. Правові аспекти укладання договорів суб'єктами господарювання в мережі Інтернет.
5. Правове регулювання ринку технологій в Україні. Договірні форми передачі інноваційного продукту за кордон.

Висновки

Тема 14. Інноваційний менеджмент

вступ

1. Поняття та правові проблеми інноваційного менеджменту.
2. Запровадження інноваційного менеджменту у господарську діяльність.
3. Зміст та функції інноваційного менеджменту.
4. Перспективи впровадження інноваційного менеджменту.

Висновки

Тема 15. Інноваційний продукт як об'єкт правового регулювання

вступ

1. Інноваційні продукти: визначення, ознаки, класифікація.
2. Співвідношення інноваційних продуктів з іншими суміжними об'єктами правового регулювання за законодавством України.
3. Договірні форми обороту інноваційних продуктів за чинним законодавством України.

Висновки

Тема 16. Інноваційне інвестування

вступ

1. Поняття та загальна характеристика інноваційного інвестування.
2. Форми інноваційного інвестування.
3. Корпоративна та договірні форми інвестування.
4. Франчайзинг.
5. Інвестиційний клімат.
6. Шляхи вдосконалення інвестиційного середовища в Україні.

Висновки

Тема 17. Інновації та питання безпеки суб'єкта та довкілля

вступ

1. Правове забезпечення інноваційної функції держави у сфері екологічних відносин.
2. Законодавче забезпечення розробки, виробництва та впровадження безпечної інноваційної продукції.
3. Правові засоби забезпечення якості продукції: європейський досвід вирішення проблеми.

Висновки

Тема 18. Міжнародний досвід інноваційної політики

вступ

1. Правове регулювання основних аспектів створення та підтримки «інноваційного середовища» іноземних країн.
2. Аналіз обсягів фінансування наукових досліджень та розробок у розвинених країнах світу.
3. Заходи державної інноваційної політики, що сприятимуть активізації інноваційної діяльності в Україні задля підвищення конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств на світовому ринку.

Висновки

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

6. Методи навчання

Проведення практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження)

7. Методи контролю

Поточний контроль:

- опитування на практичних заняттях;
- проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль:

- підготовка й захист курсової роботи.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Підсумкова оцінка за курсову роботу виставляється в межах 100-бальної системи за наведеними нижче критеріями.

1. Чіткість визначення мети і завдань роботи.

Мета і завдання визначені чітко, коректно, згідно з предметом дослідження – 10 балів

Мета і завдання визначені не досить чітко – 5 балів
Мета і завдання в роботі не визначені, або сформульовані не чітко, або не узгоджені з предметом дослідження – 0 балів

2. Ступінь використання основних методів наукового пізнання під час виконання роботи.

Основні методи наукового пошуку (діалектичний, історичний системно функціональний, логічний, порівняльний) використані здобувачем вищої освіти під час підготовки курсової роботи повною мірою, про що свідчить і структура, і зміст роботи – 10 балів.

Основні методи наукового пошуку (діалектичний, історичний системно функціональний, логічний, порівняльний) використані здобувачем вищої освіти не повною мірою – 5 балів.

Під час підготовки курсової роботи не використано основних методів наукового пізнання, або використано не повною мірою, або спроба їх використання не дала належних результатів щодо змісту роботи – 0 балів

3. Використання та аналіз наукової літератури щодо предмета дослідження.

В роботі використано досягнення класичної та обов'язково сучасної юридичної думки (останні 2– 3 роки видання) розглядаються різні підходи, теорії, концепції тощо, наводиться їх аналіз, порівняння з коректним посиланням на джерела – 10 балів.

В роботі використано наукові джерела, однак обмежено, або ж не використано основних загальновідомих праць, або не використано наукових праць вітчизняних фахівців, або їх аналіз є поверховим – 5 балів.

В роботі не використано наукових праць, або вони не стосуються предмета дослідження, або відсутні праці останніх 2–3-х років, або вони використані у змісті без посилань на авторів (джерела) – 0 балів

4. Ступінь розкриття теми.

У роботі висвітлено всі, а також без посередньо пов'язані з ними спеціальні питання теми; при цьому зачіпаються проблемні загальнотеоретичні питання, проводиться їх аналіз та обґрунтовуються пропозиції щодо подолання проблем – 20 балів.

У роботі належно висвітлено тільки основні проблемні питання, проводиться аналіз проблемних питань, але недостатньо обґрунтовуються пропозиції щодо подолання таких проблем – 10 балів.

У роботі недостатньо висвітлено загальнотеоретичні питання щодо теми дослідження, або предмет дослідження істотно звужено, або за змістом робота виходить за межі предмета дослідження, або аналіз проблемних питань має поверховий характер – 5 балів.

У роботі не розкрито основних питань щодо теми дослідження, або вона ґрунтується на ненаукових положеннях, або за змістом робота не відповідає структурі (плану) – 0 балів

5. Рівень одержаних результатів, обґрунтованість, теоретична цінність висновків і пропозицій.

Результати дослідження і пропозиції чітко сформульовані, належно обґрунтовані, мають науковий характер, є самостійним здобутком здобувача вищої освіти – 10 балів.

Робота містить конкретні висновки щодо результатів дослідження, однак вони не завжди належно аргументовані, або не мають особливого теоретичного значення; або відсутні пропозиції щодо розвитку відповідних державно-правових інститутів тощо – 5 балів.

В роботі відсутні висновки як результати дослідження, або вони є неконкретними, чи ненауковими, або не ґрунтуються на положеннях роботи (не впливають її змісту) – 0 балів

6. Якість оформлення роботи.

Оформлення всіх частин курсової роботи повністю відповідає встановленим вимогам (у т.ч., зокрема, оформлення посилань на джерела та списку літератури є коректними); текст роботи належно вчитано, викладено логічно та грамотно і стилістично правильно – 10 балів.

Оформлення курсової роботи у загальному відповідає вимогам, проте при цьому зустрічаються помилки чи некоректності – 5 балів.

Оформлення курсової роботи дозволяє прийняти її до захисту, проте мають місце граматичні чи стилістичні помилки, або допущено некоректності в оформленні посилань на джерела чи списку джерел, котрі мають більш системний характер – 0 балів

7. Дотримання календарного плану (регламенту) виконання роботи.

На всіх етапах виконання курсової роботи здобувач вищої освіти виконував завдання відповідно до оголошеного регламенту, погоджено з науковим керівником; робота вчасно подана на кафедру у завершеному, готовому до захисту вигляді – 10 балів.

Робота завершена і подана на кафедру у визначені терміни, однак в процесі її виконання здобувач вищої освіти допускав певні відхилення від регламенту або не завжди погоджував свої дії з науковим керівником – 5 балів.

Курсова робота подана на кафедру з істотними порушеннями календарного плану – 0 балів.

8. Рівень знань щодо предмета дослідження та змісту курсової роботи, виявлений здобувачем вищої освіти під час її усного захисту.

Здобувач вищої освіти в процесі усного захисту дає правильні відповіді на всі запитання, виявляє високий рівень знань щодо теми курсової роботи, добре орієнтується у змісті своєї роботи, упевнено викладає її основні положення, висновки, правильно аргументує власну позицію – 20 балів.

Здобувач вищої освіти під час захисту виявляє належний рівень знань щодо теми курсової роботи, дає правильні відповіді на поставлені запитання, проте не виявляє вільної орієнтації в суміжних темах навчальної дисципліни; добре знає основні положення своєї курсової роботи, проте не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її формулює – 15 балів.

Здобувач вищої освіти під час захисту виявив належний рівень знань щодо теми курсової роботи та її змісту, відповіді на поставлені запитання дає, переважно, правильно, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно обґрунтовує свою позицію чи інші положення роботи – 10 балів

Під час усного захисту курсової роботи здобувач вищої освіти допускає істотні помилки у відповідях, не зовсім добре орієнтується за змістом роботи – 5 балів.

Під час усного захисту здобувач вищої освіти неспроможний аргументувати положення роботи, погано знає її зміст, дає неправильні відповіді або не в змозі відповісти на поставлені запитання – 0 балів.

Невідповідність змісту роботи її темі, або істотні порушення вимог щодо оформлення, або неявка на усний захист унеможливають позитивне оцінювання курсової роботи взагалі. У разі неявки здобувача вищої освіти на усний захист попереднє оцінювання курсової роботи не враховується і підсумкова оцінка за таку роботу виставляється «0» балів.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Незараховано

9. Політика навчального курсу

1. Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: письмових робіт за результатами самостійної роботи за темами курсу, тестових завдань за модулями (перелік та зміст завдань за темами

курсуміститьсянасторінці:<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4247>), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо.

2. Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Порушення академічної доброчесності регулюється відповідно до Положень «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СУЯХАІ-НМВ-П/011:2017» та «Про академічну доброчесність» СУЯХАІ-НМВ-П/004:2019 від 21.06.2019 (зі змінами від 22.01.2020)

(<https://khai.edu/ua/university/normativnabaza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdiysnennyaosvitnogo-procesu/>; <https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>)).

3. Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-pro-organizaciyu-sistemi-upravlinnya-yakistyu/polozhennya-pro-sistemu-zabezpechennya-yakosti/>).

10.Методичнезабезпечення

1. Написання і оформлення курсових робіт і рефератів з юридичних дисциплін. Методичні рекомендації. Навч. Посібн. Гуцу С. Ф., Гордіюк А. О., Мкртчян М. Г., Харків. Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», 2018. 48 с.
2. Навчально-методичний забезпечення дисципліни (НМКД)

Рекомендована література

Базова

1. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 3. Ст. 25. PRL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/848-19#Text>
2. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-ІУ. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 36. Ст. 266. PRL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/40-15#Text>
3. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 47. Ст. 646. PRL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/1560-12#Text>
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-ІУ. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 6. Ст. 56. PRL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/436-15#Text>
5. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України від 14.09.2006 р. № 143-У. Дата оновлення: 09.12.2015. PRL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16>.
6. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 26.11.2015 р. № 991-XIV. Дата оновлення 05.12.2012 PRL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14>.
7. Про затвердження Порядку формування, експертизи та обговорення пріоритетних напрямків інноваційної діяльності в Україні : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 р. № 1094. Дата оновлення 05.12.2012 PRL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1094-2003-%B0%BE>

Допоміжна

1. Прилипко С. М., Гетьман А. П., Атаманова Ю. Є. та ін. Правове регулювання інноваційних відносин: монографія. Харків : Юрайт, 2013. 688 с.
2. Сімсон О. Інноваційне право як запорука сталого інноваційного розвитку. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2010. № 4. С. 81-86. URL: http://www.ndiiv.org.ua/Files2/2010_4/simson.pdf .
3. Фрончко В. Місце інноваційного права в сучасній системі права. Актуальні проблеми правознавства. 2017. № 4 (12). С. 241-245. URL: <http://appj.tneu.edu.ua/index.php/appj/article/view/235> .
4. Сімсон О. Е. Інноваційне і креативне право: Право знань і творчості: монографія. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. 264 с.

5. Інноваційний менеджмент: зб. навч. матер. Розділ 5.3 Методи реалізації інноваційної політики. 2015. URL: <https://library.if.ua/book/4/484.html> .
6. Гордієнко С. Г. Інноваційна діяльність: проблеми, сутність, змістовні складові та напрями удосконалення. Часопис Академії адвокатури України. 2014. Том 7. № 2 (23). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chaau_2014_7_2_4 .
7. Колодій А. М. Принципи права: генеза, поняття, класифікація та реалізація. Альманах права. 2012. С. 42-46. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/63807/08-Kolodiy.pdf> .
8. Чабаненко М. М. Загальноправовий та галузевий методи правового регулювання. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. 2015. №. 11. С. 52-58. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64 .
9. Погребняк С. П. Загальні принципи права як джерело права. Вісник Академії правових наук України. 2011. № 1 (64). С. 14-25. URL: <http://www.irbis-nbuv>
10. Ведерніков Ю. А., Папірна А. В. Теорія держави і права : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 333 с. URL: https://pidru4niki.com/14170120/pravo/predmet_metodi_teoriyi_derzhavi_prava
12. Скаун О. Ф. Теория государства и права : учебник. Харьков : Консум, 2000. С. 262.
13. Кельман М. С., Мурашин О. Г. Загальна теорія держави і права : підручник. Київ : Кондор, 2002. С. 254.
14. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави : навч. посіб. 6-е вид. Харків : Консум, 2002. С. 135.
15. Баранов. О. Методи інформаційного права. Правова інформатика. 2007. № 4 (16). С. 8-12. URL: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/07bomip.pdf> .
16. Атаманова Ю. Є. Основні проблеми системного господарсько-правового регулювання від-носин в інноваційній сфері: автореф. дис... д-ра юрид. наук : 12.00.04; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2009. 37 с.
17. Погребняк С. П. Основоположні принципи права: автореф. дис. ... д-ра. юр. наук. 2009. URL: <http://bihun.in.ua/ua/jushits/jurhit/article/680> .
18. Дегтяр А. О., Крюков О. І. Правове забезпечення державного регулювання інновацій в Україні. Державне будівництво. 2011. № 2.
19. Орлюк О. П. Законодавче забезпечення інноваційної діяльності в Україні. Наука та інновації. 2008. Т 4. № 1. С. 68–73.
20. Матвеева А. В. Спеціальний правовий режим інноваційної діяльності: проблеми правового регулювання. Актуальні питання інноваційного розвитку. 2011. № 1. С. 49-54.
21. Атаманова Ю.Є. Інноваційний кодекс – необхідна правова умова становлення інноваційної економіки України. Актуальні проблеми інноваційної власності. 2005. С. 50-58.
22. Тацій В. І. Інноваційне суспільство: новий виклик правовій науці. Юрист України. 2004. № 3. С. 4.11.

23. Інноваційна складова економічного розвитку. Монографія. НАН України, Ін-т економіки; Відп. ред. Л. К. Безчасний. К., 2000. 262 с.
24. Василенко В. О. Шматько В. Г. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. За заг. ред. В. О. Василенко. К.: ЦУЛ; Фенікс, 2003. 440 с.

Інформаційні ресурси

1. www.rada.gov.ua- офіційний сайт Верховної Ради України.
2. www.kmu.gov.ua-офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. <https://www.dcz.gov.ua/>. – офіційний сайт Державної служби зайнятості
4. <https://www.msp.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства соціальної політики України
5. <http://www.president.gov.ua/>.-Президент України: офіційне інтернет-представництво.
6. www.library.ukma.kiev.ua- електронний каталог наукової бібліотеки НаУКМА.